

Το Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

Το 8^ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ αποτελεί για το χώρο αυτό την τελευταία ευκαιρία για να σταματήσει την πολιτική του αποδιοργάνωση. Ο άλλοτε κραταιός οργανισμός βιώνει σήμερα τη μεγαλύτερη κρίση του, η οποία μάλιστα εμφανίζει πολλές αναλογίες με την κρίση της μεταπολιτευτικής ΕΔΗΚ.

Τρία είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της δύσκολης κατάστασης του ΠΑΣΟΚ: α) η έλλειψη «καθαρού» πολιτικού στίγματος, β) η έλλειψη «διαφορετικού» από τη ΝΔ πολιτικού λόγου και προγράμματος και, γ) η έλλειψη μιας ισχυρής και ιδεολογικά συμπαγούς ηγετικής πολιτικής ομάδας.

Το *πρώτο* στοιχείο μπορεί να αποδοθεί στη σημερινή ηγεσία του Γ.Παπανδρέου, ο οποίος έχοντας μια σειρά από αποτυχημένες ή άκαιρες πρωτοβουλίες στην πολιτική διεύθυνση του κόμματος του αφαίρεσε σε πολλά κρίσιμα για την ελληνική κοινωνία ζητήματα την «καθαρότητα» της πολιτικής του ταυτότητας. Το *δεύτερο* στοιχείο θα πρέπει να αποδοθεί στην περίοδο του εκσυγχρονισμού (1996-2004), περίοδος που «συντηρητικοποίησε» και «κρατικοποίησε» το κόμμα, το μετέβαλλε σε οργανικό κομμάτι του κυρίαρχου πολιτικο-οικονομικού κατεστημένου. Το *τρίτο* στοιχείο, τέλος, επακόλουθη συνέπεια των δύο προηγούμενων, είναι η απαξίωση του στελεχιακού δυναμικού του κόμματος, η ηλικιακή και ιδεολογική του γήρανση, η κοινωνική του αποδοκιμασία.

Η νίκη του Γ.Παπανδρέου στην εσωκομματική αναμέτρηση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου έδωσε μια τεράστια ευκαιρία στον ίδιο και στο κόμμα να υπερβούν τη δομική τους κρίση. Οι προσδοκίες ωστόσο δεν επιβεβαιώθηκαν. Ο πολιτικός λόγος δεν «ξεκαθάρισε», η προγραμματική στρατηγική εξακολουθεί να κινείται «εντός του συστήματος», το πρόβλημα της ηγετικής ομάδας έγινε οξύτερο. Τα τρία στοιχεία συνεχίζουν να ταλανίζουν έντονα το ΠΑΣΟΚ, την ίδια στιγμή που η εκλογική συρρίκνωση τείνει να λάβει μονιμότερα χαρακτηριστικά.

Θα δώσει λύσεις στα δομικά αυτά προβλήματα το συνέδριο; Αναμφισβήτητα υπάρχουν ακόμα ριζοσπαστικές δυνάμεις στο χώρο του ΠΑΣΟΚ που θα ήθελαν να κόψουν το γόρδιο δεσμό με τον καθεστωτισμό του κόμματος. Ωστόσο, ο κίνδυνος για το σοσιαλιστικό κόμμα της χώρας θα προέλθει από τις «καθεστωτικές δυνάμεις» στο εσωτερικό του που ήδη έχουν ξεκινήσει τις διαδικασίες διάσπασης του κόμματος.

Βερναρδάκης Χριστόφορος
www.vernardakis.gr